LIETUVOS RESPUBLIKOS
VAIKO MINIMALIOS IR VIDUTINĖS PRIEŽIŪROS ĮSTATYMO NR. X-1238
PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2016 m. birželio 29 d. Nr. XII-2535
Vilnius

1 straipsnis. Lietuvos Respublikos vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymo Nr. X-1238 nauja redakcija

Pakeisti Lietuvos Respublikos vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymą Nr. X-1238 ir jį išdėstyti taip:

„LIETUVOS RESPUBLIKOS
VAIKO MINIMALIOS IR VIDUTINĖS PRIEŽIŪROS
ĮSTATYMAS

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Įstatymo tikslas ir paskirtis

1. Šio įstatymo tikslas – sukurti vaiko teises ir teisėtus interesus bei visuomenės saugumo poreikius atitinkančią ir elgesio problemų turinčio vaiko socializacijai, ugdymui bei švietimo ir kitos pagalbos teikimui skirtą vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros priemonių sistemą, kuri padėtų vaikui įveikti susiformavusį ydingą elgesį, išsiugdyti prasmingo individualaus ir visuomeninio gyvenimo sampratas.

2. Šis įstatymas nustato vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros principus, vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros priemones, šių priemonių skyrimo, pratęsimo, pakeitimo, panaikinimo pagrindus ir tvarką, taip pat vaiko vidutinės priežiūros priemonės ar auklėjamojo poveikio priemonės – atidavimo į specialią auklėjimo įstaigą (toliau – auklėjamojo poveikio priemonė) – vykdymo vaikų socializacijos centruose svarbiausias nuostatas.

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Bendruomenei naudinga vaiko veikla** (toliau – bendruomenei naudinga veikla) – neatlygintina laisvu nuo mokymosi metu vaiko vykdoma edukacinė, kūrybinė, meninė ar kita veikla bendruomenėje.

2. **Kompleksinė pagalba vaikams ir jų tėvams (globėjams, rūpintojams)** (toliau – kompleksinė pagalba) – koordinuotas švietimo pagalbos, socialinių ir sveikatos priežiūros paslaugų teikimas vaikams ir jų tėvams (globėjams, rūpintojams).

3. **Pagalbą vaikui ir (ar) jo atstovams teikiantis specialistas** (toliau – specialistas) – psichologo, socialinio pedagogo, specialiojo pedagogo, socialinio darbuotojo, sveikatos priežiūros specialisto ar kitą reikalingą kvalifikaciją turintis asmuo, teikiantis pagalbą vaikui ir (ar) vaiko atstovams pagal įstatymą.

4. **Vaiko minimali ir vidutinė priežiūra** – vaikui teikiama švietimo pagalba, socialinės, sveikatos priežiūros ir kitos paslaugos, kuriomis siekiama teigiamų jo elgesio pokyčių.

5. **Vaiko minimalios priežiūros priemonę vykdantis asmuo** – fizinis arba juridinis asmuo, šio įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka vykdantis vaikui paskirtą minimalios priežiūros priemonę.

6. **Vaiko minimalios priežiūros priemonė** – priemonė, kurią vykdant vaikui teikiama švietimo pagalba, socialinės, sveikatos priežiūros ir kitos paslaugos neatitraukiant vaiko arba kiek įmanoma mažiau jį atitraukiant nuo jo atstovų pagal įstatymą.

7. **Vaiko vidutinės priežiūros priemonė** – priemonė, kurią vykdant vaikas yra ugdomas, prižiūrimas, jam teikiama švietimo pagalba, socialinės, sveikatos priežiūros ir kitos paslaugos vaikų socializacijos centre.

8. **Vaikų socializacijos centras** – prie bendrojo ugdymo mokyklų priskiriama valstybinė specializuota įstaiga, vykdanti vaiko vidutinės priežiūros priemones.

9. Kitos šiame įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatyme, Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme, Lietuvos Respublikos profesinio mokymo įstatyme, Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatyme, Lietuvos Respublikos civilinių ginčų taikinamojo tarpininkavimo įstatyme.

3 straipsnis. Vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros uždaviniai

Vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros uždaviniai yra šie:

1) padėti vaikui pasiekti teigiamų elgesio pokyčių, ugdyti (ugdytis) atsparumą neigiamai socialinei aplinkai, taip pat padėti pasiruošti savarankiškam gyvenimui, teikiant jam kvalifikuotą švietimo pagalbą, socialines, sveikatos priežiūros ir kitas paslaugas;

2) sudaryti vaikui palankias pozityviosios socializacijos, resocializacijos ir ugdymo (ugdymosi) sąlygas;

3) ugdyti vaiko gyvenimo įgūdžius, asmenybės tapatumo ir priklausymo bendruomenei jausmą, atsakomybės už savo poelgius supratimą, pagarbą žmogaus teisėms ir laisvėms;

4) palaikyti ir stiprinti vaiko ryšius su jo vystymuisi palankia aplinka.

4 straipsnis. Vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros principai

Vaiko minimali ir vidutinė priežiūra grindžiama šiais principais:

1) geriausių vaiko interesų prioritetiškumo. Priimant sprendimus ar imantis bet kokių veiksmų, susijusių su vaiku, vadovaujamasi geriausiais vaiko interesais. Vaikui turi būti teikiama tokia apsauga, kokios reikia jo gerovei, ir tam tikslui turi būti imamasi visų reikiamų teisinių ir administracinių priemonių;

2) vaiko dalyvavimo priimant su juo susijusius sprendimus. Vaikui turi būti suteikiama galimybė būti išklausytam bet kokio su juo susijusio teisminio ar administracinio nagrinėjimo metu tiesiogiai arba per vaiko atstovą įstatymų nustatyta tvarka. Į vaiko nuomonę, jeigu ji neprieštarauja jo interesams, privaloma atsižvelgti;

3) individualizavimo. Priimant su vaiku susijusius sprendimus, turi būti atsižvelgiama į vaiko amžių ir brandą, jo psichikos ir fizines savybes, poreikius, socialinės aplinkos ir kitas svarbias ypatybes;

4) orumo. Bet kokios procedūros ar bylos proceso metu su vaiku turi būti elgiamasi rūpestingai, jautriai, sąžiningai ir pagarbiai, ypatingą dėmesį skiriant jo asmeninei padėčiai, gerovei ir ypatingiems poreikiams, taip pat užtikrinant visišką jo fizinę ir psichinę neliečiamybę. Vaikai neturi būti kankinami, žeminami ir baudžiami, su jais neturi būti žiauriai ir nežmoniškai elgiamasi;

5) prieinamumo. Vaikui turi būti skiriamos tokios minimalios ar vidutinės priežiūros priemonės, kurias galima veiksmingai taikyti vaiko neatitraukiant arba kiek įmanoma mažiau jį atitraukiant nuo jo gyvenamosios vietos, neatskiriant nuo šeimos, išskyrus atvejus, kai tai prieštarauja vaiko interesams. Vaikas atskiriamas nuo šeimos tik kraštutiniais atvejais ir kuo trumpesniam terminui;

6) bendradarbiavimo. Vaiko priežiūra ir socialinė integracija (reintegracija) grindžiamos visų šiame procese dalyvaujančių asmenų, vietos bendruomenės, nevyriausybinių organizacijų, valstybės ir savivaldybių institucijų, įstaigų, įmonių, organizacijų bendradarbiavimu ir tarpusavio pagalba;

7) visapusiškumo. Vaikui skiriant minimalios ar vidutinės priežiūros priemonę, įvertinamas kitų paslaugų, pagalbos vaikui ir (ar) jo atstovams pagal įstatymą poreikis ir užtikrinamas jų teikimas;

8) vaiko privataus gyvenimo apsaugos. Institucijos, įgyvendinančios vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros priemones, vaiko asmens duomenis, susijusius su vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros taikymu, tvarko tokia apimtimi, kokia tai būtina vaiko teisėms ir jo teisėtiems interesams apsaugoti ir joms pavestoms funkcijoms atlikti.

II SKYRIUS
VAIKO MINIMALI IR VIDUTINĖ PRIEŽIŪRA

5 straipsnis. Vaiko priežiūros formos

Vaikui gali būti taikoma šių formų priežiūra:

1) minimali priežiūra;

2) vidutinė priežiūra.

6 straipsnis. Vaiko minimalios priežiūros priemonės

1. Vaikui gali būti skiriamos šios minimalios priežiūros priemonės:

1) lankytis pas specialistą;

2) lankyti vaikų dienos centrą ar kitą švietimo, kultūros, sporto, socialines ar kitas paslaugas teikiančią arba darbinę veiklą bendruomenėje vykdančią įstaigą ar organizaciją, tarp jų – nevyriausybinę organizaciją, kaip ji apibrėžta Lietuvos Respublikos nevyriausybinių organizacijų plėtros įstatyme;

3) tęsti mokymąsi toje pačioje ar kitoje bendrojo ugdymo mokykloje arba profesinio mokymo įstaigoje pagal privalomojo švietimo programas;

4) dalyvauti sporto, menų ar kitoje terapijoje, konkrečiose valstybės, savivaldybių institucijų, įstaigų, įmonių, organizacijų ir nevyriausybinių organizacijų vykdomose neformaliojo vaikų švietimo, elgesio keitimo, socialinio ugdymo, prevencijos programose, kuriomis siekiama įgyvendinti šio įstatymo tikslus ir teigiamai veikti vaiko elgesį;

5) gydytis psichikos ir elgesio sutrikimus dėl psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo, patologinį potraukį azartiniams lošimams, kitus įpročių ir potraukių sutrikimus;

6) dalyvauti taikinamojo tarpininkavimo (mediacijos) procese;

7) atlikti bendruomenei arba švietimo ar kitai įstaigai ar institucijai naudingą veiklą.

2. Vaiko minimalios priežiūros priemonės, nurodytos šio straipsnio 1 dalies 1–4 punktuose, gali būti skiriamos maksimaliai iki vienų metų, minimalios priežiūros priemonės, nurodytos šio straipsnio 1 dalies 5 ir 6 punktuose, skiriamos nustatant individualų jų įvykdymo terminą, minimalios priežiūros priemonė, nurodyta šio straipsnio 1 dalies 7 punkte, – maksimaliai iki 20 valandų. Minimalios priežiūros priemonės skiriamos ne ilgiau, iki vaikui sukaks 18 metų.

3. Vaikui gali būti paskirta viena arba kelios tarpusavyje suderintos minimalios priežiūros priemonės.

4. Vaiko minimalios priežiūros priemonė gali būti pakeista, pratęsta arba panaikinta šio įstatymo 12 straipsnyje nustatyta tvarka. Jeigu minimalios priežiūros priemonė pratęsiama, bendras pradinės ir pratęstosios vaiko minimalios priežiūros priemonės laikotarpis negali viršyti šio straipsnio 2 dalyje nustatyto maksimalaus minimalios priežiūros priemonės termino. Pakeitus vaiko minimalios priežiūros priemonę, jos vykdymo terminas nustatomas atsižvelgiant į šio straipsnio 2 dalies nuostatas.

7 straipsnis. Kompleksinė pagalba vaikui ir šeimai, kai vaikui paskirta minimalios priežiūros priemonė

1. Kai dėl vaiko tėvų ar kitų jo atstovų pagal įstatymą pozityviosios tėvystės, socialinių arba kitų įgūdžių stokos ar jų nebuvimo, kitų socialinės rizikos veiksnių ar aplinkybių gali būti (yra) neveiksmingas vaikui paskirtos minimalios priežiūros priemonės vykdymas, vaikui ir šeimai teikiama kompleksinė pagalba švietimo ir mokslo ministro, socialinės apsaugos ir darbo ministro ir sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka.

2. Kai kompleksinė pagalba yra neveiksminga ir atsiranda vaiko globos (rūpybos) nustatymo pagrindai, pagal tėvų deklaruotą gyvenamąją vietą, o kai jos nėra, – pagal tėvų gyvenamąją vietą savivaldybės administracijos Vaiko teisių apsaugos skyriaus teikimu savivaldybės administracijos direktorius vaikui nustato vaiko laikinąją globą (rūpybą). Vaiko laikinosios globos (rūpybos) nustatymas ir priežiūra organizuojami vadovaujantis Lietuvos Respublikos civiliniu kodeksu ir kitais teisės aktais.

8 straipsnis. Vaiko vidutinės priežiūros priemonė

1. Vaiko vidutinės priežiūros priemonė gali būti skiriama 14 metų sukakusiam vaikui. Vaikui, nesukakusiam 14 metų, vidutinės priežiūros priemonė gali būti skiriama išimtiniais atvejais, kai yra šio įstatymo 10 straipsnio 3 dalies 1 punkte nustatytas pagrindas.

2. Vaiko vidutinės priežiūros priemonė gali būti skiriama iki vienų metų, bet ne ilgiau, iki vaikui sukaks 18 metų. Vaiko vidutinės priežiūros priemonė gali būti pakeista, pratęsta arba panaikinta šio įstatymo 12 straipsnyje nustatyta tvarka. Bendras vaiko vidutinės priežiūros priemonės vykdymo terminas (įskaitant vaiko vidutinės priežiūros priemonės pratęsimą arba skyrimą iš naujo) negali būti ilgesnis kaip 3 metai. Į vidutinės priežiūros priemonės vykdymo terminą įskaitomas auklėjamojo poveikio priemonės, paskirtos šio įstatymo 10 straipsnio 5 dalyje nurodytais atvejais, terminas. Vaikui paskirtos vidutinės priežiūros priemonės vykdymo terminas skaičiuojamas nuo faktinio šios priemonės taikymo momento.

9 straipsnis. Kita pagalba vaiko atstovams pagal įstatymą (išskyrus vaikų globos įstaigą), kai vaikui skiriamos minimalios ar vidutinės priežiūros priemonės

1. Vaiko atstovams pagal įstatymą (išskyrus vaikų globos įstaigą), kai vaikui skiriamos minimalios ar vidutinės priežiūros priemonės, gali būti siūlomos kitos pagalbos priemonės:

1) lankytis pas specialistą;

2) lankyti bendravimo su vaikais tobulinimo kursus;

3) dalyvauti meno ar kitoje terapijoje, pozityviosios tėvystės ugdymo, elgesio keitimo, prevencijos, reabilitacijos, reintegracijos ir kitose programose, priemonėse ar mokymuose;

4) dalyvauti taikinamojo tarpininkavimo (mediacijos) procese;

5) gauti mobilios pagalbos grupės, kurią sudaro įvairių sričių specialistai, paslaugas;

6) gydytis nuo priklausomybės nuo alkoholio, narkotikų ir kitų psichiką veikiančių psichotropinių medžiagų;

7) kitos pagalbos priemonės, turinčios teigiamą įtaką vaiko minimalios ar vidutinės priežiūros priemonių veiksmingam vykdymui, vaiko elgesio pokyčiams.

2. Vaiko atstovams pagal įstatymą (išskyrus vaikų globos įstaigą) gali būti siūloma viena ar kelios pagalbos priemonės vaikui paskirtos minimalios ar vidutinės priežiūros vykdymo laikotarpiu.

III SKYRIUS
VAIKO MINIMALIOS IR VIDUTINĖS PRIEŽIŪROS PRIEMONIŲ SKYRIMAS, PRATĘSIMAS, PAKEITIMAS IR PABAIGA

10 straipsnis. Vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros priemonių skyrimo pagrindai

1. Vaiko minimalios priežiūros priemonės gali būti skiriamos vaikui, kuris:

1) padarė nusikaltimo ar baudžiamojo nusižengimo požymių turinčią veiką, tačiau šios veikos padarymo metu nebuvo sukakęs Lietuvos Respublikos baudžiamajame kodekse nustatyto amžiaus, nuo kurio pagal Lietuvos Respublikos baudžiamuosius įstatymus galima baudžiamoji atsakomybė už jo padarytą veiką;

2) padarė administracinio nusižengimo požymių turinčią veiką, tačiau šios veikos padarymo metu nebuvo sukakęs Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekse nustatyto amžiaus, nuo kurio atsiranda administracinė atsakomybė;

3) padarė administracinį nusižengimą, tačiau jam, vadovaujantis Administracinių nusižengimų kodeksu, nebuvo paskirta administracinė nuobauda ir administracinio poveikio priemonė;

4) Nesimokančių vaikų ir mokyklos nelankančių mokinių informacinės sistemos duomenimis, nelankė mokyklos ir per mėnesį be pateisinamos priežasties praleido daugiau kaip pusę pamokų ar ugdymui skirtų valandų.

2. Vaiko minimalios priežiūros priemonės šio straipsnio 1 dalies 4 punkte nurodytu atveju gali būti skiriamos tik tada, kai yra išnaudotos visos švietimo pagalbos vaikui teikimo galimybės.

3. Vaiko vidutinės priežiūros priemonė gali būti skiriama vaikui:

1) kuris padarė nusikaltimo ar baudžiamojo nusižengimo požymių turinčią veiką, tačiau šios veikos padarymo metu nebuvo sukakęs Baudžiamajame kodekse nustatyto amžiaus, nuo kurio pagal Lietuvos Respublikos baudžiamuosius įstatymus galima baudžiamoji atsakomybė už jo padarytą veiką, ir kai vaiko elgesys kelia realų pavojų jo ar kitų žmonių gyvybei, sveikatai ar turtui;

2) kai minimalios priežiūros priemonių taikymo metu nebuvo pasiekta teigiamų jo elgesio pokyčių, išskyrus atvejus, kai minimalios priežiūros priemonė buvo paskirta šio straipsnio 1 dalies 4 punkte nurodytu pagrindu.

4. Vaiko vidutinės priežiūros priemonė turi būti skiriama tik išimtiniais atvejais, kuo trumpesniam terminui ir atsižvelgiant į geriausius vaiko interesus.

5. Vaikas į vaikų socializacijos centrą taip pat gali būti siunčiamas Baudžiamajame kodekse nustatytais atvejais, kai skiriama auklėjamojo poveikio priemonė. Vaikų socializacijos centrą, kuriame vaikas vykdys auklėjamojo poveikio priemonę arba į kurį vaikas gali būti perkeltas auklėjamojo poveikio priemonės vykdymo metu, parenka švietimo ir mokslo ministro įgaliota institucija švietimo ir mokslo ministro nustatyta tvarka. Auklėjamojo poveikio priemonė įgyvendinama vadovaujantis Vaiko vidutinės priežiūros priemonės įgyvendinimo tvarkos aprašu, kurį tvirtina švietimo ir mokslo ministras. Tokiu atveju šio įstatymo ir kitų teisės aktų nuostatos taikomos tiek, kiek jos neprieštarauja Baudžiamajam kodeksui ir Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodeksui.

11 straipsnis. Vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros priemones skiriančios institucijos

Vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros priemones skiria ir pagalbą vaiko atstovams pagal įstatymą siūlo vaiko nuolatinės gyvenamosios vietos savivaldybės administracijos direktorius.

12 straipsnis. Vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros priemonių skyrimo, pratęsimo, pakeitimo ir panaikinimo tvarka

1. Į vaiko nuolatinės gyvenamosios vietos savivaldybės administracijos direktorių su prašymu dėl:

1) vaiko minimalios ar vidutinės priežiūros priemonės skyrimo turi teisę kreiptis vaiko atstovai pagal įstatymą, teritorinė policijos įstaiga, mokykla, savivaldybės administracijos direktoriaus paskirtas asmuo (toliau – tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatorius), seniūnija, prokuroras ir teismas (dėl vaikų nuo 16 iki 18 metų padarytų administracinių nusižengimų);

2) vaiko minimalios ar vidutinės priežiūros priemonės pakeitimo ar panaikinimo turi teisę kreiptis vaikas, vaiko atstovai pagal įstatymą, teritorinė policijos įstaiga, mokykla, tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatorius, prokuroras, vaiko minimalios priežiūros priemonę vykdantis asmuo (kai vaikui buvo paskirta minimalios priežiūros priemonė) ir vaikų socializacijos centras (kai vaikui buvo paskirta vidutinės priežiūros priemonė);

3) vaiko minimalios priežiūros priemonės pratęsimo turi teisę kreiptis teritorinė policijos įstaiga, mokykla, tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatorius, prokuroras ir vaiko minimalios priežiūros priemonę vykdantis asmuo;

4) vaiko vidutinės priežiūros priemonės pratęsimo turi teisę kreiptis teritorinė policijos įstaiga, tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatorius, prokuroras ir vaikų socializacijos centras.

2. Savivaldybės administracijos direktorius, gavęs prašymą skirti, pakeisti, pratęsti ar panaikinti vaiko minimalios ar vidutinės priežiūros priemonę (toliau – prašymas), ne vėliau kaip per 2 darbo dienas jį perduoda savivaldybės administracijos Vaiko gerovės komisijai ir tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatoriui.

3. Savivaldybės administracijos Vaiko gerovės komisija ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo prašymo gavimo dienos, išskyrus šio straipsnio 11 dalyje nurodytus atvejus, surenka informaciją, būtiną šio straipsnio 9 dalyje nurodytam siūlymui parengti bei šio straipsnio 9 ir 10 dalyse nurodytam savivaldybės administracijos direktoriaus sprendimui priimti.

4. Kai rengiamasi svarstyti vaiko vidutinės priežiūros priemonės skyrimo klausimą, surinkta informacija, nurodyta šio straipsnio 3 dalyje, ne vėliau kaip likus 4 darbo dienoms iki šio straipsnio 5 dalyje numatyto posėdžio pateikiama švietimo ir mokslo ministro įgaliotai institucijai išvadai gauti. Išvada pateikiama švietimo ir mokslo ministro nustatyta tvarka.

5. Savivaldybės administracijos Vaiko gerovės komisija prašymus nagrinėja uždarame posėdyje, kuriame privalo dalyvauti vaikas, išskyrus šio straipsnio 6 dalyje nurodytus atvejus, vaiko atstovai pagal įstatymą, mokyklos, kurioje ugdomas vaikas, Vaiko gerovės komisijos atstovas, prašymą pateikęs asmuo (išskyrus atvejus, kai prašymą pateikė teismas), tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatorius, vaiko minimalios priežiūros priemonę vykdantis asmuo ar jo

atstovas (kai vaikui buvo paskirta minimalios priežiūros priemonė), vaikų socializacijos centro atstovas (kai vaikui buvo paskirta vidutinės priežiūros priemonė). Be to, savivaldybės administracijos Vaiko gerovės komisijos posėdyje turi teisę dalyvauti ir kiti suinteresuoti kviestiniai asmenys. Apie savivaldybės administracijos Vaiko gerovės komisijos posėdžio vietą ir laiką savivaldybės administracijos Vaiko gerovės komisijos pirmininkas posėdžio dalyviams privalo pranešti ne vėliau kaip prieš 4 darbo dienas. Jeigu posėdyje nedalyvauja asmenys, kurių dalyvavimas yra privalomas, savivaldybės administracijos Vaiko gerovės komisijos pirmininkas atideda posėdį ir raštu įspėja nedalyvavusius asmenis, kad kitame posėdyje sprendimas gali būti priimtas ir jiems nedalyvaujant. Savivaldybės administracijos Vaiko gerovės komisijos posėdis yra teisėtas, jeigu jame dalyvauja ne mažiau kaip 2/3 komisijos narių.

6. Savivaldybės administracijos Vaiko gerovės komisijos posėdyje turi būti išklausoma vaiko ir kitų posėdyje dalyvaujančių asmenų nuomonė dėl vaiko minimalios ar vidutinės priežiūros priemonės skyrimo, pakeitimo, pratęsimo ar panaikinimo ir kitų priemonių, numatytų šio įstatymo 7 ir 9 straipsniuose, skyrimo. Siekiant apsaugoti vaiką nuo galimo neigiamo poveikio, vaikas gali nedalyvauti savivaldybės administracijos Vaiko gerovės komisijos posėdyje, tačiau tokiu atveju vaiko nuomonė turi būti iš anksto išklausyta vaiko nuolatinės gyvenamosios vietos savivaldybės administracijos Vaiko teisių apsaugos skyriaus. Ši nuomonė įvertinama savivaldybės administracijos Vaiko gerovės komisijos posėdyje. Vaiko nuolatinės gyvenamosios vietos savivaldybės administracijos Vaiko teisių apsaugos skyrius taip pat išklauso vaiko nuomonę, kai vaikas vengia dalyvauti savivaldybės administracijos Vaiko gerovės komisijos rengiamame posėdyje, ir apie ją informuoja posėdžio dalyvius. Posėdžio metu pristatoma švietimo ir mokslo ministro įgaliotos institucijos išvada dėl vidutinės priežiūros priemonės vaikui skyrimo. Vaiko nuolatinės gyvenamosios vietos savivaldybės administracijos Vaiko teisių apsaugos skyriaus atstovas ir tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatorius raštu pateikia išvadą dėl vaiko minimalios ar vidutinės priežiūros priemonės skyrimo, pratęsimo, pakeitimo ar panaikinimo. Pateikta išvada posėdžio metu gali būti patikslinta arba papildyta.

7. Savivaldybės administracijos Vaiko gerovės komisijos posėdyje rašomas posėdžio protokolas. Šiame protokole turi būti nurodytos esminės prašymo nagrinėjimo aplinkybės, taip pat nurodyta posėdžio data, protokolo eilės numeris, posėdžio dalyviai, svarstomų klausimų eilės numeriai ir pavadinimai, klausimus pateikę pranešėjai, kalbėtojai, vaiko nuolatinės gyvenamosios vietos savivaldybės administracijos Vaiko teisių apsaugos skyriaus ir tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatoriaus išvados, priimtas siūlymas, balsavimo rezultatai ir šio straipsnio 5 dalyje nurodytų posėdžio dalyvių atskirosios nuomonės. Savivaldybės administracijos Vaiko gerovės komisijos posėdžio protokolą pasirašo komisijos pirmininkas ir sekretorius.

Protokolas turi būti pasirašytas ne vėliau kaip per 3 darbo dienas po savivaldybės administracijos Vaiko gerovės komisijos posėdžio.

8. Savivaldybės administracijos Vaiko gerovės komisija, įvertinusi išsakytas nuomones, vaiko nuolatinės gyvenamosios vietos savivaldybės administracijos Vaiko teisių apsaugos skyriaus, tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatoriaus ir švietimo ir mokslo ministro įgaliotos institucijos pateiktas išvadas, informaciją apie vaiko priežiūros ir gyvenimo sąlygas, vaiko sveikatos būklę bei specialiuosius ugdymosi poreikius, vaiko atstovų pagal įstatymą teisių įgyvendinimą ir pareigų vykdymą, vaikui ir (ar) jo atstovams pagal įstatymą teikiamas socialines paslaugas ir kitą pagalbą ar jos poreikį, vaikui skirtą Baudžiamajame kodekse nustatytą auklėjamojo poveikio priemonę ir kitą surinktą informaciją, balsų dauguma priima siūlymą dėl vaiko minimalios ar vidutinės priežiūros priemonės skyrimo, pratęsimo, pakeitimo ar panaikinimo ir kitų priemonių, numatytų šio įstatymo 7 ir 9 straipsniuose, skyrimo. Savivaldybės administracijos Vaiko gerovės komisijos siūlymas ir kita prašymo nagrinėjimo medžiaga pateikiami savivaldybės administracijos direktoriui.

9. Savivaldybės administracijos direktorius, įvertinęs prašymą, savivaldybės administracijos Vaiko gerovės komisijos siūlymą ir kitą prašymo nagrinėjimo medžiagą, priima vieną iš šių sprendimų:

1) skirti, pratęsti ar panaikinti paskirtą vaiko minimalios priežiūros priemonę nepasibaigus jos vykdymo terminui, pakeisti paskirtą vaiko minimalios priežiūros priemonę kita arba paskirti kitą vaiko minimalios priežiūros priemonę vykdantį asmenį;

2) kreiptis į teismą dėl leidimo skirti vaiko vidutinės priežiūros priemonę arba pratęsti vaiko vidutinės priežiūros priemonės vykdymo terminą;

3) paskirti kitą vaikų socializacijos centrą šio įstatymo 13 straipsnio 4 dalyje nurodytu atveju;

4) pakeisti paskirtą vaiko vidutinės priežiūros priemonę nepasibaigus jos vykdymo terminui vaiko minimalios priežiūros priemone;

5) panaikinti paskirtą vaiko vidutinės priežiūros priemonę nepasibaigus jos vykdymo terminui;

6) atmesti savivaldybės administracijos Vaiko gerovės komisijos siūlymą ir siūlyti savivaldybės administracijos Vaiko gerovės komisijai svarstyti kitos priežiūros priemonės skyrimą;

7) atmesti prašymą.

10. Savivaldybės administracijos direktorius, priimdamas vieną iš šio straipsnio 9 dalies 1, 2 ir 3 punktuose nurodytų sprendimų, gali priimti sprendimą dėl kitų priemonių, numatytų šio įstatymo 7 ir 9 straipsniuose, skyrimo.

11. Jeigu vaiko elgesys kelia realų pavojų jo paties ar kitų žmonių gyvybei, sveikatai ar turtui, savivaldybės administracijos direktorius šio straipsnio 9 dalyje nustatytą vieną iš sprendimų priima ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo prašymo gavimo dienos, kitais atvejais – ne vėliau kaip per 15 darbo dienų nuo prašymo gavimo dienos.

12. Savivaldybės administracijos direktoriaus sprendime dėl vaiko minimalios priežiūros priemonės skyrimo, pratęsimo ar pakeitimo nurodoma: vaikas, vaiko atstovai pagal įstatymą, vaikui paskirta minimalios priežiūros priemonė, tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatorius, vaiko minimalios priežiūros priemonę vykdantis asmuo, šios priemonės vykdymo terminas ir kita svarbi informacija. Savivaldybės administracijos direktoriaus sprendime taip pat nurodomos šio įstatymo 7 ir 9 straipsniuose numatytos priemonės, jų vykdymo terminas ir jas vykdantys asmenys. Prie savivaldybės administracijos direktoriaus sprendimo pridedami savivaldybės administracijos Vaiko gerovės komisijos posėdžio protokolas ir vaiko nuolatinės gyvenamosios vietos savivaldybės administracijos Vaiko teisių apsaugos skyriaus ir tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatoriaus raštu pateiktos išvados.

13. Savivaldybės administracijos direktoriaus prašyme teismui dėl leidimo skirti vaiko vidutinės priežiūros priemonę arba pratęsti vaiko vidutinės priežiūros priemonės vykdymo terminą turi būti nurodyti argumentai, kuriais grindžiamas prašymas, vaiko vidutinės priežiūros priemonės terminas, informacija apie vaiko nuomonę dėl vaiko vidutinės priežiūros priemonės skyrimo ar pratęsimo, apie vaikui skirtą (skirtas) Baudžiamajame kodekse nustatytą (nustatytas) auklėjamojo poveikio priemonę (priemones) (jeigu jos buvo skirtos), išskyrus auklėjamojo poveikio priemonę – atidavimą į specialiąją auklėjimo įstaigą. Kai kreipiamasi dėl leidimo skirti vaiko vidutinės priežiūros priemonę, pateikiamas vaiko sveikatos pažymėjimas. Prie šioje dalyje nurodyto prašymo teismui pridedami savivaldybės administracijos Vaiko gerovės komisijos posėdžio, kuriame buvo svarstytas klausimas dėl vaiko vidutinės priežiūros priemonės skyrimo ar pratęsimo, protokolas, vaiko nuolatinės gyvenamosios vietos savivaldybės administracijos Vaiko teisių apsaugos skyriaus ir tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatoriaus raštu pateiktos išvados, švietimo ir mokslo ministro įgaliotos institucijos išvada dėl vidutinės priežiūros vaikui skyrimo, kiti prašymą pagrindžiantys dokumentai.

14. Savivaldybės administracijos direktorius, gavęs šio straipsnio 13 dalyje nurodytą teismo leidimą, ne vėliau kaip per 3 darbo dienas kreipiasi į švietimo ir mokslo ministro įgaliotą instituciją dėl vaikų socializacijos centro parinkimo. Vaikų socializacijos centras parenkamas švietimo ir mokslo ministro nustatyta tvarka.

15. Savivaldybės administracijos direktorius, gavęs šio straipsnio 13 dalyje nurodytą teismo leidimą, ne vėliau kaip per 7 darbo dienas priima sprendimą skirti ar pratęsti vaiko vidutinės priežiūros priemonę. Savivaldybės administracijos direktoriaus sprendime dėl vaiko vidutinės

priežiūros priemonės skyrimo arba pratęsimo nurodoma: vaikas, vaiko atstovai pagal įstatymą, tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatorius, teismas, išdavęs leidimą, vaikų socializacijos centras, vidutinės priežiūros priemonės vykdymo terminas, mokykla, kurioje vaikas mokėsi, ir kita svarbi informacija. Savivaldybės administracijos direktoriaus sprendime taip pat nurodomos vaiko atstovams pagal įstatymą siūlomos pagalbos priemonės, jų vykdymo terminas ir jas vykdantys asmenys. Prie savivaldybės administracijos direktoriaus sprendimo dėl vidutinės priežiūros priemonės skyrimo ar pratęsimo pridedami savivaldybės administracijos Vaiko gerovės komisijos posėdžio protokolas, vaiko nuolatinės gyvenamosios vietos savivaldybės administracijos Vaiko teisių apsaugos skyriaus, tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatoriaus raštu pateiktos išvados, švietimo ir mokslo ministro įgaliotos institucijos išvada.

16. Jeigu teismas neduoda leidimo vaikui skirti vidutinės priežiūros priemonę, savivaldybės administracijos direktorius šiame straipsnyje nustatyta tvarka sprendžia klausimą dėl vaiko minimalios priežiūros priemonės skyrimo.

13 straipsnis. Vaiko minimalios ar vidutinės priežiūros priemonės pratęsimo, pakeitimo, panaikinimo, vykdymo sustabdymo ir nutraukimo pagrindai

1. Jeigu vaikui paskirta minimalios ar vidutinės priežiūros priemone nepavyko pasiekti teigiamų jo elgesio pokyčių, jam skirta minimalios ar vidutinės priežiūros priemonė gali būti pratęsta. Sprendimas dėl vaiko minimalios ar vidutinės priežiūros priemonės pratęsimo priimamas ne vėliau kaip iki vaiko minimalios ar vidutinės priežiūros priemonės vykdymo termino pabaigos.

2. Jeigu vaikas jam paskirtos vidutinės priežiūros priemonės vykdymo metu pasišalina iš vaikų socializacijos centro, vidutinės priežiūros priemonės vykdymo terminas gali būti pratęstas pasišalinimo (pasišalinimų) laikotarpiui.

3. Jeigu, pritaikius vaiko minimalios priežiūros priemonę, nepavyksta pasiekti teigiamų vaiko elgesio pokyčių, taip pat dėl kitų svarbių priežasčių vaikui gali būti skiriama kita minimalios priežiūros priemonė, kitas vaiko minimalios priežiūros priemonę vykdantis asmuo arba kreipiamasi į teismą dėl leidimo skirti vaikui vidutinės priežiūros priemonę.

4. Jeigu vaiko vidutinės priežiūros priemonės vykdymo metu atsiranda svarbių priežasčių, dėl kurių tikslinga keisti vaiko vidutinės priežiūros priemonės vykdymo vietą, švietimo ir mokslo ministro įgaliota institucija gali parinkti kitą vaikų socializacijos centrą švietimo ir mokslo ministro nustatyta tvarka.

5. Jeigu vaikui toliau taikyti minimalios ar vidutinės priežiūros priemonę netikslinga arba vaikas negali šios priemonės vykdyti dėl kitų svarbių priežasčių, jam paskirta minimalios ar

vidutinės priežiūros priemonė gali būti panaikinta nepasibaigus jos vykdymo terminui arba vidutinės priežiūros priemonė gali būti pakeista minimalios priežiūros priemone.

6. Jeigu vaiko vidutinės priežiūros priemonės vykdymo metu vaikui skiriamas areštas, suėmimas, vaiko vidutinės priežiūros priemonės vykdymas sustabdomas tam laikotarpiui, kuriam skiriamas areštas, suėmimas. Jeigu vaiko vidutinės priežiūros priemonės vykdymo metu vaikui skiriamas terminuotas laisvės atėmimas, vaiko vidutinės priežiūros priemonės vykdymas nutraukiamas.

14 straipsnis. Vaiko minimalios ar vidutinės priežiūros priemonės vykdymo pabaiga

Vaiko minimalios ar vidutinės priežiūros priemonės vykdymas baigiasi:

1) pasibaigus nustatytam vaiko minimalios ar vidutinės priežiūros priemonės vykdymo terminui;

2) priėmus sprendimą vieną priežiūros priemonę pakeisti kita;

3) priėmus sprendimą panaikinti vaiko minimalios ar vidutinės priežiūros priemonę nepasibaigus jos vykdymo terminui;

4) priėmus sprendimą nutraukti vaiko vidutinės priežiūros priemonės vykdymą.

15 straipsnis. Savivaldybės administracijos direktoriaus sprendimų apskundimo tvarka

Savivaldybės administracijos direktoriaus sprendimai gali būti apskųsti Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

IV SKYRIUS
VAIKO MINIMALIOS PRIEŽIŪROS PRIEMONIŲ VYKDYMAS

16 straipsnis. Vaikui paskirtos minimalios priežiūros priemonės vykdymo pradžia

1. Savivaldybės administracijos direktoriaus sprendimą dėl vaiko minimalios priežiūros priemonės skyrimo, savivaldybės administracijos Vaiko gerovės komisijos posėdžio protokolą ir kitus sprendimą pagrindžiančius dokumentus per 3 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo savivaldybės administracija išsiunčia (perduoda) tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatoriui, vaiko minimalios priežiūros priemonę vykdančiam asmeniui ir vaiko atstovams pagal įstatymą.

2. Tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatorius ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo savivaldybės administracijos direktoriaus sprendimo priėmimo dienos susitinka su vaiku, jo atstovais pagal įstatymą ir vaiko minimalios priežiūros priemones vykdančiais asmenimis, kurie

kartu aptaria pagalbos vaikui ir jo atstovams pagal įstatymą galimybes ir kartu parengia individualų vaiko minimalios priežiūros vykdymo planą. Individualus vaiko minimalios priežiūros vykdymo planas turi atitikti vaiko amžių, brandą, lytį, psichikos ir fizines savybes, sveikatą, ugdymosi poreikius, turimus socialinius įgūdžius. Jame nustatomi vaiko minimalios priežiūros tikslai, priemonės, vaiko elgesio pokyčių stebėsena, laukiami rezultatai, vykdymo laikotarpis, tvarka ir atsakingi asmenys.

3. Vaikas ir jo atstovai pagal įstatymą pasirašytinai supažindinami su paskirtos vaiko minimalios priežiūros priemonės vykdymo tvarka, jos nevykdymo ar netinkamo vykdymo pasekmėmis, individualiu vaiko minimalios priežiūros vykdymo planu, jų teisėmis ir pareigomis vaiko minimalios priežiūros priemonės vykdymo metu.

17 straipsnis. Vaiko, kuriam taikoma minimalios priežiūros priemonė, teisės ir pareigos

1. Vaikas, kuriam taikoma minimalios priežiūros priemonė, turi visas Lietuvos Respublikos įstatymuose, Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse, Europos Sąjungos teisės aktuose ir kituose teisės aktuose nustatytas teises, tarp jų:

1) teisę įgyti priešmokyklinį, pradinį, pagrindinį, vidurinį išsilavinimą ir (ar) kvalifikaciją;

2) teisę ugdytis sveikoje ir psichologiškai, dvasiškai ir fiziškai saugioje, savitarpio pagarba grįstoje aplinkoje;

3) teisę gauti kvalifikuotą švietimo pagalbą, socialines, sveikatos priežiūros ir kitas paslaugas;

4) teisę kreiptis su prašymais ar skundais į savivaldybės administracijos direktorių, vaiko minimalios priežiūros priemonę vykdantį asmenį, tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatorių, vaiko teisių apsaugos, teisėsaugos ir kitas institucijas, įstaigas ar organizacijas;

5) teisę įstatymų nustatyta tvarka ginti savo teises ir teisėtus interesus.

2. Vaikas, kuriam taikoma minimalios priežiūros priemonė, privalo:

1) vykdyti jam paskirtą vaiko minimalios priežiūros priemonę;

2) dalyvauti rengiant individualų vaiko minimalios priežiūros vykdymo planą ir aptariant jo įgyvendinimo rezultatus;

3) gerbti savo atstovus pagal įstatymą, kitus šeimos narius;

4) gerbti mokytojus, minimalią priežiūrą vykdantį asmenį, kitus suaugusiuosius ir vaikus, nepažeisti jų teisių ir teisėtų interesų;

5) laikytis visuomenėje priimtų elgesio normų;

6) gerbti ir tausoti kultūros ir istorijos vertybes, gamtą, valstybės, savivaldybių ir privačią nuosavybę;

7) įstatymų nustatytais atvejais atsakyti už savo veiksmus arba atlyginti savo nusikalstamais veiksmais padarytą žalą, įskaitant ir bendruomenei naudingos veiklos atlikimą.

18 straipsnis. Vaiko, kuriam taikoma minimalios priežiūros priemonė, atstovų pagal įstatymą teisės, pareigos ir atsakomybė

1. Vaiko, kuriam taikoma minimalios priežiūros priemonė, atstovai pagal įstatymą turi teisę:

1) gauti informaciją iš mokyklos, kurioje ugdomas vaikas, apie vaiko ugdymo (ugdymosi) poreikius, pažangą, mokyklos lankymą ir elgesį;

2) gauti informaciją iš vaiko minimalios priežiūros priemonę vykdančio asmens apie vaikui paskirtos minimalios priežiūros priemonės vykdymo eigą;

3) kreiptis su prašymais ar skundais į savivaldybės administracijos direktorių, vaiko minimalios priežiūros priemonę vykdantį asmenį, tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatorių, vaiko teisių apsaugos, teisėsaugos ir kitas institucijas, įstaigas ar organizacijas;

4) sprendžiant su vaiku susijusias problemas, gauti švietimo pagalbą, socialines, sveikatos priežiūros ir kitas paslaugas;

5) kitas įstatymų ir kitų teisės aktų nustatytas teises.

2. Vaiko, kuriam taikoma minimalios priežiūros priemonė, atstovai pagal įstatymą privalo:

1) dalyvauti rengiant ir įgyvendinant individualų vaiko minimalios priežiūros priemonės vykdymo planą, aptariant jo įgyvendinimo rezultatus;

2) dalyvauti įgyvendinant vaiko minimalios priežiūros priemonę (priemones);

3) teikti informaciją tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatoriui, vaiko minimalios priežiūros priemonę vykdančiam asmeniui apie vaikui paskirtos minimalios priežiūros priemonės vykdymą ir kitą informaciją, būtiną vaiko minimalios priežiūros priemonės veiksmingam vykdymui užtikrinti;

4) vykdyti savivaldybės administracijos direktoriaus skirtas pagalbos priemones, numatytas šio įstatymo 9 straipsnyje;

5) užtikrinti, kad vaikas lankytų mokyklą, ir sudaryti tinkamas sąlygas, kad vaikas vykdytų jam paskirtą minimalios priežiūros priemonę;

6) stebėti ir pozityviai keisti vaiko elgesį;

7) vykdyti tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatoriaus, vaiko minimalios priežiūros priemonę vykdančio asmens rekomendacijas;

8) bendradarbiauti su vaiko tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatoriumi, vaiko minimalios priežiūros priemonę vykdančiu asmeniu, kitais asmenimis, teikiančiais kvalifikuotą

pagalbą sprendžiant vaiko ugdymosi, elgesio pokyčių ir kitus su vaiko teisių ir teisėtų interesų užtikrinimu susijusius klausimus;

9) vykdyti kitas įstatymų ir kitų teisės aktų nustatytas pareigas.

3. Už įstatymuose ir kituose teisės aktuose nustatytų pareigų nevykdymą ar netinkamą vykdymą vaiko atstovai pagal įstatymą atsako teisės aktų nustatyta tvarka.

19 straipsnis. Vaiko minimalios priežiūros priemonę vykdančio asmens teisės ir pareigos

1. Vaiko minimalios priežiūros priemonę vykdantis asmuo turi teisę:

1) reikalauti, kad vaikas, kuriam paskirta minimalios priežiūros priemonė, ir vaiko atstovai pagal įstatymą atliktų jiems nustatytas pareigas;

2) teikti siūlymus savivaldybės administracijos direktoriui dėl vaiko minimalios priežiūros priemonių tobulinimo;

3) teikti siūlymus savivaldybės administracijos direktoriui dėl vaiko minimalios priežiūros priemonės pratęsimo, pakeitimo ir panaikinimo;

4) gauti vaiko minimalios priežiūros priemonei vykdyti reikalingą informaciją iš vaiko atstovų pagal įstatymą, mokyklos, kurioje vaikas ugdomas, savivaldybės administracijos Vaiko gerovės komisijos, tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatoriaus, vaiko nuolatinės gyvenamosios vietos savivaldybės administracijos Vaiko teisių apsaugos skyriaus, kitų suinteresuotų institucijų, įstaigų ar asmenų;

5) naudotis kitomis teisėmis, susijusiomis su vaiko minimalios priežiūros priemonės vykdymu.

2. Vaiko minimalios priežiūros priemonę vykdantis asmuo privalo:

1) dalyvauti rengiant individualų vaiko minimalios priežiūros priemonės vykdymo planą ir užtikrinti tinkamą jo įgyvendinimą;

2) fiksuoti su vaiko minimalios priežiūros priemonės vykdymu susijusius veiksmus, vaiko elgesio pokyčius ir vykdyti jų stebėseną;

3) raštu informuoti vaiko nuolatinės gyvenamosios vietos savivaldybės administracijos Vaiko teisių apsaugos skyrių ir tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatorių, jeigu vaiko atstovai pagal įstatymą nedalyvauja vykdant vaiko minimalios priežiūros priemonę, nevykdo arba netinkamai vykdo savo pareigas vaikui;

4) prireikus informuoti vaiko atstovus pagal įstatymą apie individualaus vaiko minimalios priežiūros priemonės vykdymo plano įgyvendinimą ir teikti jiems rekomendacijas;

5) raštu informuoti tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatorių apie vaiko minimalios priežiūros priemonės vykdymo eigą, vaiko elgesio pokyčius ir ne vėliau kaip per vieną mėnesį iki

vaiko minimalios priežiūros priemonės vykdymo termino pabaigos raštu atsiskaityti tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatoriui už vaiko minimalios priežiūros priemonės vykdymą;

6) bendradarbiauti su savivaldybės administracijos struktūriniais padaliniais, vaiko atstovais pagal įstatymą, tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatoriumi ir kitais asmenimis bei institucijomis;

7) užtikrinti vaiko teisių ir teisėtų interesų apsaugą;

8) atlikti kitas pareigas, susijusias su vaiko minimalios priežiūros priemonės vykdymu.

V SKYRIUS
VAIKO VIDUTINĖS PRIEŽIŪROS PRIEMONĖS VYKDYMAS

20 straipsnis. Vaikų socializacijos centro paskirtis ir jo veiklos pagrindai

1. Vaikų socializacijos centro paskirtis – formuoti ir įtvirtinti vaikų socialiai priimtiną elgesį, didinti jų psichologinį atsparumą ydingam socialinės aplinkos poveikiui ir padėti susigrąžinti mokymosi motyvaciją, užtikrinant jiems ugdymą, švietimo pagalbą, socialines, sveikatos priežiūros ir kitas paslaugas.

2. Vaikų socializacijos centrų sistema formuojama ir jų veikla organizuojama vadovaujantis Vaiko vidutinės priežiūros priemonės įgyvendinimo tvarkos aprašu, kurį tvirtina švietimo ir mokslo ministras.

3. Vaikų socializacijos centrai gali būti specializuojami arba juose gali būti steigiamos specializuotos grupės pagal lytį, amžių, psichikos ir elgesio sutrikimus.

4. Vaikų socializacijos centras veikia pagal nuostatus, parengtus vadovaujantis švietimo ir mokslo ministro patvirtintais Nuostatų, įstatų ar statutų įforminimo reikalavimais.

21 straipsnis. Vaikų socializacijos centro funkcijos, teisės, pareigos ir atsakomybė

1. Vaikų socializacijos centras:

1) užtikrina vaiko ugdymą (ugdymąsi) pagal formaliojo ir neformaliojo švietimo programas, tinkamą vaikui paskirtos vidutinės priežiūros ar auklėjamojo poveikio priemonės vykdymą;

2) organizuoja vaiko resocializacijos ir socialinės integracijos procesus, vadovaudamasis Vaiko vidutinės priežiūros priemonės įgyvendinimo tvarkos aprašo nuostatomis;

3) užtikrina vaiko teisių ir jo teisėtų interesų apsaugą ir įgyvendina priemones, kuriomis siekiama apsaugoti ir apginti vaiką nuo bet kokio jo teisių pažeidimo;

4) užtikrina vaiko individualumo pažinimą, individualių poreikių įvertinimą ir juos atitinkančios švietimo pagalbos ir paslaugų teikimą, vaiko gebėjimų plėtojimą;

5) sudaro sąlygas vaiko saviraiškai, organizuoja neformaliojo švietimo veiklas, sudaro galimybes vaikams pasirinkti ikiprofesinį ugdymą, ugdytis karjeros kompetencijas, mokytis pagal profesinio mokymo programų modulius, ugdo vaikų socialinius ir gyvenimo įgūdžius, skatina jų savarankiškumą ir rengia juos integracijai į visuomenę;

6) nustato vaikų socializacijos centro bendruomenės narių elgesio ir etikos normas, vaikų elgesio stebėsenos ir vertinimo sistemą, teisės aktuose nurodytas taikomas poveikio priemones už mokinio elgesio normų pažeidimus ir reaguojant į kraštutinius netinkamo vaiko elgesio atvejus ar iškilusią grėsmę, kai būtina užtikrinti bendruomenės narių ir (ar) kitų asmenų fizinį ir psichologinį saugumą. Draudžiamos poveikio priemonės, žalojančios, žeminančios vaiko garbę ir orumą, žiaurus, nežmoniškas elgesys, įskaitant fizines ar kitas bausmes, kurios gali kelti pavojų vaiko fizinei ar psichinei sveikatai;

7) priima sprendimą dėl vaiko atostogų, trumpalaikių išvykų, svečiavimosi, vadovaudamasis Vaiko vidutinės priežiūros priemonės įgyvendinimo tvarkos aprašo nuostatomis. Jeigu vaiko atstovai pagal įstatymą yra vaiko tėvai (tėvas, motina), nurodytas sprendimas priimamas gavus vaiko nuolatinės gyvenamosios vietos savivaldybės administracijos Vaiko teisių apsaugos skyriaus informaciją apie vaiko tėvų (tėvo, motinos) tinkamas vaiko priežiūros ir gyvenimo sąlygas. Apie vaiko išvykimą dėl jo atostogų, trumpalaikių išvykų, svečiavimosi raštu pranešama tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatoriui, vaiko nuolatinės gyvenamosios vietos savivaldybės administracijos Vaiko teisių apsaugos skyriui, teritorinei policijos įstaigai, vaiko atstovams pagal įstatymą, prireikus – vaiko nuolatinės gyvenamosios vietos savivaldybės administracijos direktoriui, probacijos tarnybai;

8) informuoja savivaldybės administracijos direktorių, tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatorių dėl vaiko vidutinės priežiūros priemonės vykdymo sustabdymo ar nutraukimo;

9) organizuoja vaiko, kuriam vidutinės priežiūros priemonės arba auklėjimo poveikio priemonės vykdymo metu buvo skirtas areštas ar suėmimas, pristatymą į vaikų socializacijos centrą iš arešto atlikimo ar suėmimo vietos, sudaro sąlygas šaukiamam vaikui atvykti pas ikiteisminio tyrimo pareigūną, prokurorą ar į teismą;

10) bendradarbiauja su vaiko atstovais pagal įstatymą, siekdamas atkurti ar palaikyti ir sustiprinti vaiko ir jo atstovų pagal įstatymą tarpusavio ryšius bei užtikrinti veiksmingą vaiko vidutinės priežiūros priemonės ar auklėjamojo poveikio priemonės vykdymą ir sėkmingą vaiko integraciją į visuomenę;

11) bendradarbiauja su tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatoriumi, savivaldybių vaiko teisių apsaugos skyriais, policijos įstaigomis, prokuratūra, probacijos tarnybomis, kitais

asmenimis ir institucijomis, teikia siūlymus savivaldybės administracijos direktoriui dėl vaiko vidutinės priežiūros priemonės pratęsimo, pakeitimo ar panaikinimo;

12) atlieka kitas teisės aktuose nustatytas funkcijas.

2. Vaikų socializacijos centras turi teisę:

1) kreiptis į vaiko nuolatinės gyvenamosios vietos savivaldybės administracijos direktorių dėl vaiko vidutinės priežiūros priemonės pratęsimo, pakeitimo ar panaikinimo;

2) gauti vaiko vidutinės priežiūros ar auklėjamojo poveikio priemonės vykdymo veiksmingumui užtikrinti ar šio straipsnio 1 dalyje nustatytoms funkcijoms atlikti reikalingą konfidencialią informaciją iš savivaldybės administracijos Vaiko gerovės komisijos, kitų įstaigų ar organizacijų;

3) teikti siūlymus savininko teises ir pareigas įgyvendinančiai institucijai (dalyvių susirinkimui) ir suinteresuotoms institucijoms dėl vaiko vidutinės priežiūros ar auklėjamojo poveikio priemonės įgyvendinimo tobulinimo;

4) įstatymų nustatyta tvarka jungtis į asociacijas;

5) naudotis kitomis teisės aktuose nustatytomis teisėmis.

3. Vaikų socializacijos centras privalo:

1) užtikrinti personalizuotą vaiko ugdymą (ugdymąsi) pagal formaliojo švietimo programas, sudaryti sąlygas ugdytis pagal neformaliojo vaikų švietimo programą (programas), atitinkančią (atitinkančias) vaiko poreikius, gebėjimus ir brandą;

2) teikti ir užtikrinti vaiko poreikius atitinkančią švietimo pagalbą, socialines, sveikatos priežiūros ir kitas paslaugas, įgyvendinti prevencijos, elgesio keitimo ir kitas programas;

3) sudaryti saugias, sveikas, artimas šeimos aplinkai, vaiko galias plėtojančias ugdymosi ir gyvenimo sąlygas, atitinkančias jo amžių, lytį, sveikatą ir brandą;

4) parengti ir vykdyti individualų vaiko vidutinės priežiūros arba auklėjamojo poveikio priemonės vykdymo planą, dalyvauti rengiant vaiko socialinės integracijos planą;

5) sudaryti sąlygas vaikui palaikyti ryšius su savo atstovais pagal įstatymą, draugais ir kitais artimaisiais, jeigu tai neprieštarauja vaiko interesams;

6) sudaryti sąlygas vaikui kreiptis su prašymais ar skundais į vaikų socializacijos centro direktorių ar jo įgaliotą atstovą, tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatorių, vaiko teisių apsaugos, teisėsaugos ar kitas institucijas;

7) vykdyti vaiko elgesio pokyčių stebėseną, siekiant parengti vaiką jo integracijai į visuomenę;

8) teikti švietimo pagalbą ir rekomendacijas vaiko atstovams pagal įstatymą dėl bendravimo su vaiku, jo gyvenimo įgūdžių ugdymo, elgesio pokyčių, mokymosi pažangos ir kitais vaiko asmenybės ugdymo klausimais;

9) ne rečiau kaip kartą per 6 mėnesius informuoti raštu, skubiais atvejais – žodžiu vaiko atstovus pagal įstatymą apie vaiko vidutinės priežiūros ar auklėjamojo poveikio priemonės vykdymo eigą, nedelsdamas informuoti apie vaiko hospitalizavimą, sveikatos priežiūros paslaugų poreikį, vaiko savarankišką pasišalinimą iš vaikų socializacijos centro, paaiškėjusius vaiko teisių pažeidimus, būtinybę atstovauti vaikui ar ginti vaiko teises ir teisėtus interesus;

10) ne rečiau kaip kartą per 6 mėnesius raštu teikti išvadas savivaldybės administracijos direktoriui ir tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatoriui apie vaiko vidutinės priežiūros ar auklėjamojo poveikio priemonės vykdymo eigą;

11) raštu informuoti vaiko nuolatinės gyvenamosios vietos savivaldybės administracijos Vaiko teisių apsaugos skyrių, jeigu vaiko atstovai pagal įstatymą nepalaiko ryšių su vaiku, nesidomi jo pasiekimais, elgesio pokyčiais, nevykdo ar netinkamai vykdo kitas savo pareigas vaikui;

12) informuoti teisėsaugos ir vaiko teisių apsaugos institucijas apie vaiko teisių pažeidimą, vaiko ar kito asmens elgesį, keliantį pavojų vaiko saugumui, jo ar kitų asmenų sveikatai ar gyvybei;

13) ne vėliau kaip likus vienam mėnesiui iki vaiko vidutinės priežiūros ar auklėjamojo poveikio priemonės vykdymo pabaigos raštu informuoti vaiko atstovus pagal įstatymą, tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatorių, savivaldybės administracijos direktorių ir kitas atsakingas institucijas apie numatomą vaiko sugrįžimą iš vaikų socializacijos centro, pateikti informaciją apie vaiko elgesio pokyčius, poreikius ir galimybes bei rekomendacijas dėl vaiko integracijos į visuomenę;

14) teisės aktų nustatyta tvarka sudaryti sąlygas ir galimybę kompetentingoms valstybės ir savivaldybių institucijoms susipažinti su vaikų gyvenimo ir ugdymo sąlygomis, jiems teikiama pagalba ir paslaugomis, vaiko teisių ir teisėtų interesų apsauga ir jos užtikrinimu ginant vaiko teises ir teisėtus interesus ar nagrinėjant (galimus) vaiko teisių ir teisėtų interesų pažeidimų atvejus;

15) atsiskaityti savininko teises ir pareigas įgyvendinančiai institucijai (dalyvių susirinkimui) už vaikų socializacijos centro veiklą;

16) atlikti kitas teisės aktuose nustatytas pareigas.

4. Vaikų socializacijos centro vadovas ir darbuotojai už vaiko teisių pažeidimą ar neteisėtą trukdymą vaikui naudotis savo teisėmis, už nepranešimą apie vaiko teisių pažeidimą ar melagingos informacijos suteikimą arba vaiko padarytą žalą atsako įstatymų nustatyta tvarka.

22 straipsnis. Vaiko vidutinės priežiūros ar auklėjamojo poveikio priemonės vykdymo pradžia

1. Sprendimą dėl vaiko vidutinės priežiūros priemonės skyrimo ar įsiteisėjusį teismo nuosprendį dėl auklėjamojo poveikio priemonės skyrimo savivaldybės administracijos direktorius per 3 darbo dienas nuo jų atitinkamai priėmimo arba gavimo išsiunčia (perduoda) vaikų socializacijos centrui, į kurį nukreipiamas vaikas, vaiko nuolatinės gyvenamosios vietos savivaldybės administracijos Vaiko teisių apsaugos skyriui, tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatoriui, teritorinei policijos įstaigai, vaiko atstovams pagal įstatymą ir informuoja juos apie numatomą vaiko pristatymo į vaikų socializacijos centrą datą.

2. Savivaldybės administracijos direktorius, informavęs šio straipsnio 1 dalyje nurodytas institucijas ir asmenis, nedelsdamas organizuoja vaiko pristatymą į vaikų socializacijos centrą. Tais atvejais, kai reikia užtikrinti vaiko arba kitų asmenų saugumą, savivaldybės administracija vaiko pristatymą į vaikų socializacijos centrą organizuoja kartu su teritorine policijos įstaiga. Tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatorius arba, jeigu jis negali to padaryti dėl svarbių priežasčių, kitas savivaldybės administracijos struktūrinio padalinio atstovas ir vaiko atstovas pagal įstatymą, išskyrus atvejus, kai jis negali vykti kartu dėl svarbių priežasčių, privalo lydėti vaiką į vaikų socializacijos centrą.

3. Vaikui atvykus į vaikų socializacijos centrą, Švietimo įstatymo nustatyta tvarka pasirašoma mokymo sutartis, šio centro administracija pasirašytinai supažindina vaiką jam suprantama kalba ir vaiko atstovą pagal įstatymą su jų teisėmis, pareigomis ir atsakomybe, kurias jie turi vaiko vidutinės priežiūros ar auklėjamojo poveikio priemonės vykdymo laikotarpiu, šios priemonės nevykdymo ar netinkamo vykdymo pasekmėmis, taip pat su vaikų socializacijos centro veikla, vaikų elgesio ir vidaus tvarkos taisyklėmis. Prireikus vaikui ir vaiko atstovams pagal įstatymą pateikiamos vaikų socializacijos centro dokumentų, reglamentuojančių vaiko teises, pareigas ir atsakomybę, galimas taikyti drausmines auklėjamojo poveikio priemones, vaikų elgesio, vidaus tvarkos taisykles, kopijos.

4. Pristatant į vaikų socializacijos centrą vaiką, kuriam paskirta vaiko vidutinės priežiūros priemonė, turi būti pateikiamas vaiko asmens tapatybę patvirtinantis dokumentas, teismo leidimas ir savivaldybės administracijos direktoriaus sprendimas dėl vaiko vidutinės priežiūros priemonės skyrimo, vaiko išsilavinimo pažymėjimas arba pažyma apie vaiko mokymosi pasiekimus, pedagoginės psichologinės tarnybos pažyma apie asmens specialiuosius ugdymo (ugdymosi) poreikius, jeigu buvo atliktas įvertinimas, pažyma iš mokyklos, kurioje vaikas mokėsi, apie jo išregistravimą iš Mokinių registro, vaiko nuolatinės gyvenamosios vietos savivaldybės administracijos Vaiko teisių apsaugos skyriaus ir tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatoriaus raštu pateiktos išvados, švietimo ir mokslo ministro įgaliotos institucijos išvada, vaiko sveikatos pažymėjimas, vaiko charakteristika. Jeigu vaikui buvo taikyta vaiko minimalios

priežiūros priemonė, turi būti pateikiama vaiko minimalios priežiūros priemonę vykdžiusio asmens ataskaita.

5. Pristatant į vaikų socializacijos centrą vaiką, kuriam paskirta auklėjamojo poveikio priemonė, turi būti pateikiamas vaiko asmens tapatybę patvirtinantis dokumentas, įsiteisėjęs teismo nuosprendis dėl auklėjamojo poveikio priemonės skyrimo ir šio straipsnio 4 dalyje nurodyti dokumentai. Jeigu šio straipsnio 4 dalyje nurodyti dokumentai nepateikiami, savivaldybės administracijos Vaiko gerovės komisija organizuoja šių dokumentų surinkimą ir pateikimą vaikų socializacijos centrui ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo vaikų socializacijos centro informavimo apie vaiko atvykimą dienos.

23 straipsnis. Vaiko, kuriam paskirta vidutinės priežiūros ar auklėjamojo poveikio priemonė, teisės ir pareigos

1. Vaikas, kuriam paskirta vidutinės priežiūros ar auklėjamojo poveikio priemonė, turi visas Lietuvos Respublikos įstatymuose, Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse, Europos Sąjungos teisės aktuose ir kituose teisės aktuose nustatytas teises, tarp jų:

1) pagal gebėjimus mokytis, įgyti išsilavinimą ir kompetencijas;

2) ugdytis ir gyventi sveikoje ir psichologiškai, dvasiškai ir fiziškai saugioje, savitarpio pagarba ir pozityviais santykiais grįstoje aplinkoje;

3) dalyvauti neformaliojo vaikų švietimo programose, ikiprofesiniame ugdyme, ugdytis karjeros kompetencijas, mokytis pagal profesinio mokymo programų modulius, gauti kvalifikuotą švietimo pagalbą, socialines, sveikatos priežiūros ir kitas paslaugas;

4) palaikyti ryšius su savo atstovais pagal įstatymą, draugais ir kitais artimaisiais, jeigu tai neprieštarauja vaiko interesams;

5) kreiptis su prašymais ar skundais į vaikų socializacijos centro direktorių ar jo įgaliotą atstovą, savivaldybės administracijos direktorių, tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatorių, vaiko teisių apsaugos, teisėsaugos ar kitas institucijas, įstaigas ar organizacijas;

6) įstatymų nustatyta tvarka ginti savo teises ir teisėtus interesus;

7) teisę į trumpalaikes išvykas už vaikų socializacijos centro ribų, svečiavimąsi ir atostogas, gavęs vaikų socializacijos centro direktoriaus ar jo įgalioto asmens leidimą.

2. Vaiko, kuriam paskirta vidutinės priežiūros ar auklėjamojo poveikio priemonė, pareigos:

1) vykdyti jam paskirtą vidutinės priežiūros ar auklėjamojo poveikio priemonę, įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimus;

2) dalyvauti rengiant ir aptariant individualų vaiko vidutinės priežiūros ar auklėjamojo poveikio priemonės vykdymo planą, socialinės integracijos planą, vykdyti juose numatytas priemones;

3) tinkamai atlikti savo pareigas, nustatytas įstatymuose ir kituose teisės aktuose, ir laikytis vaikų socializacijos centro nustatytų elgesio taisyklių;

4) vykdyti teisėtus vaikų socializacijos centro darbuotojų nurodymus;

5) mokytis pagal pradinio ir pagrindinio ugdymo programas, iki jam sukaks 16 metų;

6) įstatymų nustatytais atvejais atsakyti už savo veiksmus arba atlyginti savo neteisėtais veiksmais padarytą žalą.

24 straipsnis. Vaiko, kuriam paskirta vidutinės priežiūros ar auklėjamojo poveikio priemonė, atstovų pagal įstatymą teisės, pareigos ir atsakomybė

1. Vaiko, kuriam paskirta vidutinės priežiūros ar auklėjamojo poveikio priemonė, atstovai pagal įstatymą turi teisę:

1) gauti informaciją iš vaikų socializacijos centro apie vaiko būklę, gyvenimo ir ugdymo (ugdymosi) sąlygas, jo pažangą ir pasiekimus, mokyklos lankymą;

2) gauti informaciją iš vaikų socializacijos centro apie vaiko vidutinės priežiūros ar auklėjamojo poveikio priemonės vykdymo eigą;

3) gauti informaciją iš vaikų socializacijos centro apie vaikui teikiamą švietimo pagalbą, socialines, sveikatos priežiūros ir kitas paslaugas;

4) kreiptis su prašymais ar skundais į vaikų socializacijos centro direktorių ar jo įgaliotą atstovą, savivaldybės administracijos direktorių, tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatorių, vaiko teisių apsaugos, teisėsaugos ir kitas institucijas, įstaigas ar organizacijas;

5) dalyvauti švietimo savivaldos institucijų, veikiančių vaikų socializacijos centre, veikloje;

6) gauti kvalifikuotą švietimo arba kitą pagalbą sprendžiant su vaiku susijusias problemas;

7) kitas įstatymų ir kitų teisės aktų nustatytas teises.

2. Vaiko, kuriam paskirta vidutinės priežiūros ar auklėjamojo poveikio priemonė, atstovai pagal įstatymą privalo:

1) dalyvauti rengiant, įgyvendinant individualų vaiko vidutinės priežiūros ar auklėjamojo poveikio priemonės vykdymo planą, socialinės integracijos planą ir aptariant jų įgyvendinimo rezultatus;

2) rūpintis, kad vaikas dalyvautų vykdant jam paskirtą vidutinės priežiūros ar auklėjamojo poveikio priemonę;

3) ne rečiau kaip kartą per mėnesį lankyti vaiką ir kitais būdais palaikyti ryšius su vaiku, domėtis vaiko pasiekimais ir jo elgesio pokyčiais;

4) užtikrinti tinkamą vaiko aprūpinimą drabužiais, avalyne, higienos ir kitomis būtinomis priemonėmis, kai vaikas yra vaikų socializacijos centre, tinkamas vaiko priežiūros ir gyvenimo

sąlygas jo svečiavimosi, atostogų metu ir vaiko grįžimą laiku į vaikų socializacijos centrą bei nedelsdami informuoti teritorinę policijos įstaigą, tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatorių ir vaikų socializacijos centrą, jeigu vaikas negali ar vengia grįžti į vaikų socializacijos centrą, yra savavališkai iš jo pasišalinęs;

5) vykdyti savivaldybės administracijos direktoriaus skirtas pagalbos priemones, numatytas šio įstatymo 9 straipsnyje;

6) vykdyti tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatoriaus, vaikų socializacijos centro rekomendacijas;

7) bendradarbiauti su vaiko tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatoriumi, vaikų socializacijos centru ir kitais asmenimis, teikiančiais pagalbą sprendžiant vaiko ugdymo (ugdymosi), elgesio pokyčių ir kitus su vaiku susijusius klausimus;

8) vykdyti kitas įstatymų ir kitų teisės aktų nustatytas pareigas.

3. Už įstatymuose ir kituose teisės aktuose nustatytų pareigų nevykdymą ar netinkamą vykdymą vaiko atstovai pagal įstatymą atsako teisės aktų nustatyta tvarka.

25 straipsnis. Vaikų socializacijos centro darbuotojų teisės, pareigos ir atsakomybė

1. Vaikų socializacijos centro darbuotojai turi Lietuvos Respublikos įstatymų jiems nustatytas teises, tarp jų teisę:

1) teikti siūlymus vaikų socializacijos centro vadovui dėl vaiko vidutinės priežiūros priemonės pratęsimo, pakeitimo ar panaikinimo;

2) tobulinti kvalifikaciją profesinių santykių konsultavimo (profesinės veiklos stebėjimo) mokymuose;

3) gauti metodinę pagalbą, konsultacijas vaikų ugdymo, profesinės veiklos organizavimo klausimais;

4) inicijuoti bendrus kompetentingų institucijų ir kitų suinteresuotų asmenų pasitarimus sprendžiant vaiko vidutinės priežiūros ar auklėjamojo poveikio priemonės vykdymo metu kylančias problemas, kitus su vaiko teisių ir jo teisėtų interesų apsauga susijusius klausimus.

2. Vaikų socializacijos centro darbuotojai privalo:

1) pažinti vaiko individualumą, plėtoti jo gebėjimus, sudaryti sąlygas jo ugdymuisi ir saviraiškai;

2) gerbti vaiką, padėti jam tinkamai vykdyti pareigas, skatinti jo asmenybės brandą ir pasirengimą integracijai į visuomenę;

3) kurti ir palaikyti saugią ugdymosi ir gyvenamąją aplinką, saugoti konfidencialią su vaikais ir jų atstovais pagal įstatymą susijusią informaciją;

4) tobulinti savo kvalifikaciją, remdamiesi įsivertinimo, gerosios patirties, motyvacijos ir subsidiarumo principais;

5) bendradarbiauti su vaiko atstovais pagal įstatymą, savivaldybės administracijos struktūriniais padaliniais, tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatoriumi, kitomis institucijomis ar organizacijomis;

6) vykdyti kitas įstatymų ir kitų teisės aktų nustatytas pareigas.

3. Vaikų socializacijos centro darbuotojai už savo pareigų nevykdymą ar netinkamą vykdymą, kitus teisės aktų pažeidimus atsako įstatymų nustatyta tvarka.

VI SKYRIUS
VAIKO MINIMALIOS IR VIDUTINĖS PRIEŽIŪROS PRIEMONIŲ VALDYMAS

26 straipsnis. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos kompetencija vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros srityje

Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija (toliau – Švietimo ir mokslo ministerija), formuodama vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros politiką, organizuodama, koordinuodama ir kontroliuodama jos įgyvendinimą:

1) tvirtina Vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros priemonių ar auklėjamojo poveikio priemonės įgyvendinimo savivaldybėje organizavimo, koordinavimo ir kontrolės rekomendacijas;

2) teikia metodinę pagalbą savivaldybių administracijų vaiko gerovės komisijoms;

3) teisės aktų nustatyta tvarka ir atvejais įgyvendina valstybės, kaip vaikų socializacijos centro savininkės ar dalininkės, teises ir pareigas, koordinuoja ir prižiūri, kaip vykdoma vaiko vidutinės priežiūros priemonė;

4) kaupia ir sistemina vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros priemonių, auklėjamojo poveikio priemonės duomenis vadovaudamasi švietimo ir mokslo ministro patvirtintais valstybės švietimo stebėsenos rodikliais ir jo nustatyta tvarka;

5) pagal kompetenciją teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybei (toliau – Vyriausybė) teisės aktų projektus dėl vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros priemonių, auklėjamojo poveikio priemonės tobulinimo;

6) dalyvauja rengiant teisės aktus, susijusius su vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros priemonių, auklėjamojo poveikio priemonės įgyvendinimu, bendradarbiauja ir teikia siūlymus suinteresuotoms institucijoms, visuomenei apie vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros priemonių įgyvendinimą;

7) pagal Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos nustatytus kriterijus ištiria vaiko vidutinės priežiūros priemonės poreikį ir imasi veiksmų šio įstatymo nuostatoms įgyvendinti.

27 straipsnis. Kitų ministerijų kompetencija vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros srityje

1. Ministerijos pagal joms priskirtą kompetenciją ir ministrams pavestas valdymo sritis dalyvauja formuojant vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros politiką, organizuojant, koordinuojant ir kontroliuojant jos įgyvendinimą, kartu su savivaldybių institucijomis rūpinasi reikalingų paslaugų ir pagalbos kokybe ir prieinamumu vaikui bei jo atstovams pagal įstatymą, teikia siūlymus Vyriausybei, kitoms suinteresuotoms institucijoms dėl teisės aktų pagal ministerijoms priskirtą kompetenciją tobulinimo.

2. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija teisės aktų nustatyta tvarka dalyvauja formuojant vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros politiką ir vykdo ją savo reguliavimo srityse:

1) užtikrina tinkamą vaiko teisių apsaugą vykdant vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros priemones ar auklėjamojo poveikio priemonę;

2) įgyvendina socialinių paslaugų vaikui ir šeimai politiką;

3) formuoja socialinės integracijos politiką, organizuoja, koordinuoja ir kontroliuoja jos įgyvendinimą;

4) teikia siūlymus savivaldybėms dėl socialinių paslaugų planavimo, organizavimo, vaiko teisių apsaugos.

3. Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija teisės aktų nustatyta tvarka dalyvauja formuojant vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros politiką ir vykdo ją savo reguliavimo srityse: įgyvendina priemones, užtikrinančias valstybės garantuojamos teisinės pagalbos teikimą vaikams.

4. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija teisės aktų nustatyta tvarka dalyvauja formuojant vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros politiką sveikatos priežiūros srityje:

1) garantuoja sveikatos priežiūros paslaugų vaikams, kuriems paskirtos minimalios ir vidutinės priežiūros priemonės ar auklėjamojo poveikio priemonė, prieinamumą ir tinkamumą;

2) kaupia, sistemina ir analizuoja informaciją vaikų sveikatos klausimais.

5. Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija teisės aktų nustatyta tvarka dalyvauja formuojant vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros politiką savo reguliavimo srityje:

1) kaupia, sistemina ir analizuoja informaciją apie vaikų ir jiems padarytas nusikalstamas veikas, pagal kompetenciją – apie administracinius nusižengimus;

2) pagal kompetenciją rengia ir įgyvendina programas vaikų nusikalstamumo, smurto prieš vaikus, prekybos vaikais ir kitais vaiko teisių pažeidimų prevencijos klausimais.

28 straipsnis. Savivaldybės administracijos direktoriaus įgaliojimai

Savivaldybės administracijos direktorius:

1) organizuoja, koordinuoja ir kontroliuoja, kaip vykdomos vaiko minimalios priežiūros priemonės savivaldybėje, tvirtina Vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros priemonių, auklėjamojo poveikio priemonės įgyvendinimo savivaldybėje organizavimo, koordinavimo ir kontrolės tvarkos aprašą, parengtą pagal švietimo ir mokslo ministro patvirtintas rekomendacijas;

2) vykdo šio įstatymo nuostatų įgyvendinimo savivaldybėje stebėseną ir teikia siūlymus Švietimo ir mokslo ministerijai, kitoms ministerijoms ir suinteresuotoms institucijoms dėl vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros priemonių ar auklėjamojo poveikio priemonės tobulinimo;

3) užtikrina reikalingų paslaugų ir pagalbos vaikui, kuriam paskirta minimalios ar vidutinės priežiūros ar auklėjamojo poveikio priemonė, ir jo atstovams pagal įstatymą, teikimą;

4) pasibaigus nustatytam vaiko vidutinės priežiūros ar auklėjamojo poveikio priemonės vykdymo terminui, užtikrina vaiko socialinę integraciją į bendruomenę;

5) teikia informaciją Švietimo ir mokslo ministerijai, kitoms suinteresuotoms institucijoms ir visuomenei apie šio įstatymo nuostatų įgyvendinimą savivaldybėje;

6) atlieka kitas šio ir kitų įstatymų nustatytas funkcijas.

29 straipsnis. Tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatoriaus teisės, pareigos ir įgaliojimai

1. Tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatorius:

1) planuoja, koordinuoja ir vertina vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros priemonių ar auklėjamojo poveikio priemonės įgyvendinimą, pagalbos vaiko atstovams pagal įstatymą, kai vaikui skiriamos minimalios ar vidutinės priežiūros priemonės ar auklėjamojo poveikio priemonė, teikimą savivaldybėje;

2) pasibaigus nustatytam vaiko vidutinės priežiūros ar auklėjamojo poveikio priemonės vykdymo terminui, koordinuoja vaiko socialinę integraciją į bendruomenę;

3) sistemina ir analizuoja informaciją apie vaiko teisių pažeidimus, psichoaktyviųjų medžiagų vartojimą, smurtą, nusikalstamumą, kitus socialinės rizikos veiksnius ir jų priežastis savivaldybės teritorijoje;

4) vertina vaiko minimalios priežiūros priemones vykdančių asmenų ir jų teikiamų paslaugų įvairovę, prieinamumą bei poreikį savivaldybėje ir teikia siūlymus savivaldybės administracijos direktoriui dėl jų tobulinimo;

5) kartą per metus atsiskaito savivaldybės administracijos direktoriui už vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros priemonių ar auklėjamojo poveikio priemonės įgyvendinimą, jų vykdymo eigą ir rezultatus;

6) teikia informaciją visuomenei, kitiems suinteresuotiems asmenims apie vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros priemonių ar auklėjamojo poveikio priemonės įgyvendinimą;

7) bendradarbiauja su savivaldybės administracijos Vaiko gerovės komisija, vaiko minimalios priežiūros priemones vykdančiais asmenimis, vaikų socializacijos centrais, savivaldybės administracijos struktūriniais padaliniais, teritorine policijos įstaiga, švietimo, socialinių paslaugų, sveikatos priežiūros įstaigomis, probacijos tarnybomis, nevyriausybinėmis organizacijomis ir kitomis suinteresuotomis institucijomis, įstaigomis ar asmenimis;

8) atlieka kitas teisės aktuose nustatytas funkcijas.

2. Tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatorius turi teisę:

1) bendrauti su vaiku, vykdydamas šio straipsnio 1 dalyje nustatytas funkcijas;

2) gauti vaiko minimalios ar vidutinės priežiūros priemonių ar auklėjamojo poveikio priemonės vykdymo veiksmingumui užtikrinti arba šio straipsnio 1 dalyje nustatytoms funkcijoms atlikti reikalingą konfidencialią informaciją iš savivaldybės administracijos Vaiko gerovės komisijos, vaiko minimalios priežiūros priemones vykdančių asmenų, vaikų socializacijos centrų, kitų įstaigų ar organizacijų;

3) teikti prašymą savivaldybės administracijos direktoriui dėl vaiko minimalios ar vidutinės priežiūros priemonių skyrimo, pratęsimo, pakeitimo ar panaikinimo;

4) kreiptis į savivaldybės administracijos direktorių, kitas institucijas, kurios teisės aktų nustatyta tvarka gali priimti sprendimus dėl paslaugų ar pagalbos vaikui ir jo atstovams pagal įstatymą teikimo savivaldybėje vaiko minimalios ar vidutinės priežiūros priemonių ar auklėjamojo poveikio priemonės vykdymo metu ir joms pasibaigus;

5) naudotis kitomis teisės aktuose nustatytomis teisėmis.

3. Tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatorius privalo:

1) dalyvauti savivaldybės administracijos Vaiko gerovės komisijos posėdžiuose ir raštu teikti išvadą dėl vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros priemonių skyrimo, pratęsimo, pakeitimo ar panaikinimo, pagalbos priemonių vaiko atstovams pagal įstatymą;

2) kartu su šio įstatymo 16 straipsnio 2 dalyje nurodytais asmenimis parengti individualų vaiko minimalios priežiūros vykdymo planą, stebėti ir kontroliuoti jo įgyvendinimą;

3) dalyvauti rengiant ir įgyvendinant individualų vaiko vidutinės priežiūros ar auklėjamojo poveikio priemonės vykdymo planą;

4) pasibaigus nustatytam vaiko vidutinės priežiūros ar auklėjamojo poveikio priemonės vykdymo terminui, parengti vaiko socialinės integracijos planą ir koordinuoti jo įgyvendinimą;

5) konsultuoti vykdant vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros priemones ar auklėjamojo poveikio priemonę dalyvaujančius asmenis ir koordinuoti jiems reikalingų paslaugų ar pagalbos teikimą;

6) vertinti vaikui paskirtos minimalios ar vidutinės priežiūros priemonių ar auklėjamojo poveikio priemonės vykdymo veiksmingumą ir aptarti jos vykdymo rezultatus su vaiku, vaiko atstovais pagal įstatymą, vaiko minimalios priežiūros priemones vykdančiais asmenimis ar vaikų socializacijos centru;

7) atlikti kitas teisės aktuose nustatytas pareigas.

30 straipsnis. Savivaldybės administracijos ir mokyklos vaiko gerovės komisijos

1. Savivaldybės administracijos Vaiko gerovės komisijos paskirtis – užtikrinti savivaldybės teritorijoje gyvenančių vaikų gerovę, bendradarbiaujant su mokyklų vaiko gerovės komisijomis ir kitomis vaiko gerovės srityje dirbančiomis institucijomis.

2. Savivaldybės administracijos Vaiko gerovės komisija sudaroma iš savivaldybės administracijos struktūrinių padalinių, teritorinės policijos įstaigos, probacijos tarnybos, teritorinės prokuratūros, socialinių paslaugų, švietimo, sveikatos ir kitų institucijų, nevyriausybinių organizacijų, dirbančių vaiko gerovės srityje, atstovų.

3. Savivaldybės administracijos direktorius tvirtinta savivaldybės administracijos Vaiko gerovės komisijos sudėtį ir jos darbo reglamentą, skiria iš komisijos narių savivaldybės administracijos Vaiko gerovės komisijos pirmininką ir sekretorių. Savivaldybės administracijos Vaiko gerovės komisijos pirmininku ir sekretoriumi skiriami savivaldybės administracijos atstovai.

4. Savivaldybės administracijos Vaiko gerovės komisija:

1) kartu su tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatoriumi kiekvienais metais tvirtina metų veiklos planą, nustatydami vaiko gerovės prioritetus, tikslus, priemones jiems įgyvendinti, ir savivaldybės administracijos direktoriaus nustatyta tvarka atsiskaito už jo įgyvendinimą;

2) surenka informaciją, būtiną savivaldybės administracijos direktoriaus sprendimui dėl vaiko minimalios priemonės skyrimo, pratęsimo, pakeitimo ar panaikinimo arba dėl vaiko vidutinės priežiūros priemonės skyrimo, pratęsimo ar panaikinimo priimti;

3) nagrinėja prašymus ir teikia siūlymus savivaldybės administracijos direktoriui dėl vaiko minimalios ar vidutinės priežiūros priemonių skyrimo, pratęsimo, pakeitimo ar panaikinimo ir kitų priemonių, numatytų šio įstatymo 7 ir 9 straipsniuose, skyrimo;

4) ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo vaikų socializacijos centro informavimo apie vaiko atvykimą į vaikų socializacijos centrą dienos surenka ir vaikų socializacijos centrui pateikia šio įstatymo 22 straipsnio 5 dalyje nurodytus vaiko, kuriam paskirta auklėjamojo poveikio priemonė, dokumentus;

5) pasibaigus nustatytam vaiko vidutinės priežiūros ar auklėjamojo poveikio priemonės vykdymo terminui, užtikrina vaiko socialinę integraciją į bendruomenę;

6) koordinuoja mokyklų vaiko gerovės komisijų veiklą, vaiko gerovės srityje dirbančių institucijų ir nevyriausybinių organizacijų tarpusavio bendradarbiavimą;

7) teikia siūlymus savivaldybės administracijos direktoriui dėl vaiko minimalios ar vidutinės priežiūros priemonių tobulinimo;

8) atlieka kitas teisės aktuose nustatytas funkcijas.

5. Mokyklos Vaiko gerovės komisijos paskirtis – rūpintis vaikui saugia ir palankia ugdymosi aplinka.

6. Mokyklos Vaiko gerovės komisijos sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarką nustato švietimo ir mokslo ministras.

7. Mokyklos Vaiko gerovės komisija:

1) kiekvienais metais tvirtina mokyklos Vaiko gerovės komisijos veiklos planą, nustatydama prioritetus, tikslus ir jų įgyvendinimo priemones, ir už jo įgyvendinimą atsiskaito mokyklos vadovui;

2) vykdo mokyklos bendruomenės švietimą vaiko teisių apsaugos, teisės pažeidimų prevencijos, mokinių užimtumo ir kitose srityse;

3) organizuoja švietimo pagalbą mokiniui, mokytojui ir vaiko atstovams pagal įstatymą;

4) pasibaigus nustatytam vaiko vidutinės priežiūros ar auklėjamojo poveikio priemonės vykdymo terminui, užtikrina sklandų vaiko įsitraukimą į ugdymo procesą ir teikia reikalingą švietimo ar kitą pagalbą;

5) teikia siūlymus mokyklos vadovui dėl saugios ir ugdymuisi palankios aplinkos užtikrinimo, socialinio ugdymo, prevencijos ir kitų programų įgyvendinimo mokykloje;

6) teikia siūlymus savivaldybės administracijos Vaiko gerovės komisijai dėl vaiko minimalios priežiūros priemonių tobulinimo;

7) teikia siūlymus mokyklos vadovui dėl vaiko minimalios ar vidutinės priežiūros priemonės skyrimo, vaiko minimalios priežiūros priemonės pakeitimo, pratęsimo ar panaikinimo;

8) bendradarbiauja su savivaldybės administracijos Vaiko gerovės komisija, tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatoriumi, vaiko minimalios priežiūros priemones vykdančiais asmenimis, vaikų socializacijos centrais, savivaldybės administracijos struktūriniais padaliniais, teritorine policijos įstaiga, vaiko teisių apsaugos, švietimo, socialinių paslaugų, sveikatos priežiūros įstaigomis, nevyriausybinėmis organizacijomis ir kitomis suinteresuotomis institucijomis, įstaigomis ar asmenimis;

9) atlieka kitas švietimo ir mokslo ministro nustatytas funkcijas.

31 straipsnis. Mokyklos, išskyrus vaikų socializacijos centrą, vadovo įgaliojimai

Mokyklos, išskyrus vaikų socializacijos centrą, vadovas:

1) sudaro mokyklos Vaiko gerovės komisiją ir tvirtina jos darbo reglamentą;

2) užtikrina, prižiūri ir atsako už gerą ir veiksmingą vaiko minimalios priežiūros priemonių vykdymą mokykloje;

3) mokykloje užtikrina sveiką ir saugią aplinką, užkertančią kelią bet kokioms smurto, prievartos apraiškoms ir žalingiems įpročiams;

4) organizuoja pašalinių asmenų patekimo į mokyklos teritoriją apskaitą ir tai kontroliuoja, organizuoja mokyklos teritorijos ir jos prieigų stebėjimą, informuoja teritorinę policijos įstaigą apie žinomus ar įtariamus smurto, prievartos, psichoaktyviųjų medžiagų platinimo, viešosios tvarkos ir kitų pažeidimų atvejus;

5) supažindina mokyklos bendruomenę su teisės aktais, reglamentuojančiais vaiko teises, pareigas ir atsakomybę už teisės aktų pažeidimus, mokyklos lankymą, psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo, smurto, nusikalstamumo prevenciją ir mokinių užimtumą;

6) bendradarbiauja su pagalbą mokiniui, mokytojui ir mokyklai teikiančiomis įstaigomis, savivaldybės administracijos struktūriniais padaliniais, tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatoriumi, teritorine policijos įstaiga, socialinių paslaugų ir sveikatos priežiūros įstaigomis, savivaldybės administracijos Vaiko gerovės komisija ir kitomis institucijomis, dirbančiomis vaiko teisių apsaugos srityje;

7) prireikus sudaro su institucijomis, dirbančiomis prevencinį darbą savivaldybės teritorijoje, kitose vietovėse, sutartis dėl pagalbos teikimo mokykloje ar už jos ribų;

8) organizuoja neformalųjį vaikų švietimą po pamokų ir mokinių atostogų metu;

9) teikia prašymus savivaldybės administracijos direktoriui dėl vaiko minimalios ar vidutinės priežiūros priemonės skyrimo.

VII SKYRIUS
VAIKO MINIMALIOS IR VIDUTINĖS PRIEŽIŪROS PRIEMONIŲ FINANSAVIMAS

32 straipsnis. Vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros priemonių finansavimas

1. Vaiko minimalios priežiūros priemones ir jų administravimą finansuoja vaiko nuolatinės gyvenamosios vietos savivaldybė. Vaiko minimalios priežiūros priemonių įgyvendinimas finansuojamas iš Lietuvos Respublikos atitinkamų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme savivaldybių biudžetams nustatytų valstybės biudžeto specialiųjų tikslinių dotacijų, savivaldybių biudžetų, programoms finansuoti skirtų ir kitų teisėtai gautų lėšų teisės aktų nustatyta tvarka.

2. Vaikų socializacijos centrai finansuojami Švietimo įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2017 m. rugsėjo 1 d.

2. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministras, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministras, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministras ir savivaldybių institucijos iki 2017 m. rugpjūčio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė